

BEDENSEL ENGELLİLERDE SPOR KONULU ARAŞTIRMALARIN İÇERİK ANALİZİ

¹Atike YILMAZ, ²Uğur ŞENTÜRK, ¹Fikret RAMAZANOĞLU

¹Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sakarya, Türkiye,

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Çanakkale, Türkiye,

ÖZET

Spor bireyin fizyolojik ve psikolojik yönden sağlığını geliştiren, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motorik belirli bir düzeye getiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgudur. Ayrıca spor veya herhangi bir fiziksel aktiviteye katılım kişinin farklı kimlik ve rollerini keşfetmesini sağlar, kendini algılayışını değiştirme fırsatı sunar, grup duygusunu uyarır ve engelin farkındalığını azaltır. Bedensel engelli bireylerde spor uygulamaları bireylerin hem günlük yaşam aktivitelerine hem de yaşam kaliteleri üzerinde büyük önemi vardır. Bu Araştırmanın Amacı; “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi” başlığı altında Türkiye’de bedensel engelli bireylerde spor ilgili yapılmış olan bilimsel çalışmalar taranarak sonuçları özetlenmiş, önerilerde bulunulmuş ve derleme yapılarak bu alanda çalışacak araştırmacılara da katkı sağlaması amaçlanmıştır. Yöntem; 2002- 2014 yılları arasında yapılan çalışmaların literatür taraması yöntemi kullanılmıştır, özellikle bedensel engellilerde spor uygulamaları ve bedensel engelli sporcular üzerine yapılan çalışmalar göz önünde bulundurulmuştur. Bulgular; Bu araştırmada toplam 61 çalışma tespit edilmiştir. Bu çalışmaların n=39 uluslararası kongrelerde sözlü ve poster bildiri n=12 Yüksek Lisans tezi, n=4 Doktora Tezi, n=6 makale çalışması tespit edilmiştir. Örnek olması açısından her tablodan 3 çalışmaya yer verilmiştir. Sonuç olarak; Bu anlamda yapılan çalışmaların artması gerekmektedir. Yaptığımız araştırmanın bu alanda çalışacak kişilere fikir oluşturması açısından faydalı olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Bedensel Engelli, Spor,

CONTENT ANALYSIS OF THE RESEARCHES WITH SPORTS TOPIC FOR PHYSICALLY HANDICAPPED IN TURKEY

ABSTRACT

Sports is a pedagogical and social fact that regulates individuals physiologically and psychologically as well as their social behaviours and brings them to a certain mental and motoric level. On the other hand, participation in sports or any physical activity makes persons be able to explore their own different identity and roles, to change their perceiving themselves, to give a chance to embolden group feeling and to reduce awareness of obstacle as well. There is a great importance of the sports practice in physically handicapped persons lives in terms of both daily living activities and living qualities. The purpose of this research is to scan the scientific researches in regard with the sports activities of the physically handicapped in Turkey under the title of “Content Analysis of the Researches with Sports Topic for Physically Handicapped in Turkey” and to summarize the conclusions, to make suggestions and by making compilations to make contribution to researches who are going to make researches in this respect. Literature search methodology is used for the researches that have been made in the period of 2002-2014 and especially the sports practices for the physically handicapped and the researches on the physically handicapped athletes have been taken into consideration. Findings: It has been found out n=61 researches in total in this study n=39 of those studies have been presented in the international congresses as poster announcements. In 12 postgraduate thesis, n=4 master thesis and n=6 paper studies poll conducting model. As an example 3 studies are given place in each table. As a consequence, The studies to be made in this respect must be increased. We think that the study we made will be beneficial to the persons who are going to work in this field in terms of forming opinions.

Key words: Disabled people, Sport

GİRİŞ

Bedensel engelli doğuştan ya da hastalık sonucu ortaya çıkan engelleri kapsayan ve çocuğun eğitimsel performansını olumsuz olarak etkileyen her türlü fiziksel durum olarak tanımlanmaktadır (Özer,2013). Doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası dönemde herhangi bir nedene bağlı olarak iskelet (kemik), kas ve sinir sistemindeki bozukluklar sonucu, bedensel yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybeden, toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük yaşamdaki gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan, bu nedenlerle korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiye bedensel özür; bu duruma yol açan durumlara ise bedensel özür denir (Meb, 2008). Fiziksel yetersizliği olan çocuklar fiziksel sınırlamaları ve sağlık sorunları olan çocuklardır. Bu çocukların yetersizlikleri doğum öncesi, doğum sırasındaki veya doğum sonrasındaki nedenlere bağlı olarak gelişebilir. Yetersizlikleri akut ya da kronik olabilir, nöbetler halinde gelişebilir veya ilerleyici olabilir. Bu çocuklarda aynı zamanda diğer hastalıklar, zihinsel gerilik, duyuusal ve davranışsal bozukluklar olabilir veya özel yetenekleri olabilir. Problemin tıbbi doğası gereği eğitimde disiplinler arası işbirliği gerekir (Uysal,2013). Bedensel yetersizliği ve süreğen hastalığı olanlar, bedensel yetersizliğe yol açan durumlara göre sınıflandırılmaktadır. 1. Merkezi sinir sisteminin zedelenmesi sonucu ortaya çıkan bedensel yetersizlikler, 2. Kas –iskelet sisteminin etkilenmesi sonucu ortaya çıkan bedensel yetersizlikler, 3. Doğuştan oluşan bedensel yetersizlikler ve süreğen hastalıklar, 4. Diğer bedensel yetersizlikler ve süreğen hastalıklardır (Özsoy, Özyürek, Eripek, 2002). Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne göre engellilerin ülke genelinde genel nüfusa oranı % 14'tür. Bunların % 1,4'ünü ortopedik engelliler oluşturmaktadır. Okul çağı çocuklarının yaklaşık binde beşinde (% 0.5), 6-21 yaşları arasında olan ve özel eğitim alan çocukların yaklaşık % 1.2'sinin ortopedik yetersizliği, %2.2'sinin ise diğer sağlık yetersizlikleri olan çocuklar olduğu görülmektedir. Ortopedik ve sağlık yetersizlikleri olan çocukların oluşturdukları grup içinde özel eğitime yerleştirilen çocukların yarısından fazlasını cerabrel palsyli çocuklar oluşturmakta ve onları “spina bifida” ve kas hastalığı olan çocuklar izlemektedir (Meb, 2013). Bedensel bozuklukların doğurduğu aşağılık duygusu kişiyi rahatsız eder ve onu birtakım ödünleme yolları araştırmaya zorlar. Böylece birey, ya güç ve yeteneklerini antisosyal veya marazi ödülleme olanakları üzerinde toplayarak nevroz geliştirir, yahut da takdir ve onay toplayacağı bir alana yönelerek yükselir ve elde ettiği başarı yoluyla sakatlığın doğurduğu aşağılık duygusunu yatıştırır (Aydın,2003). Spor, bireyin fizyolojik ve psikolojik yönden sağlığını geliştiren, sosyal davranışlarını

düzenleyen, zihinsel ve motorik belirli bir düzeye getiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgudur. Diğer bir ifadeyle spor, bireyin fikir, ruh ve beden gelişmesini ve bu öğeler arasında koordinasyonu ve sosyalleşmeyi sağlayan bir olgudur (Yetim,2000). Engelli bireylerin sosyal yaşama katılımlarının artmasında sporun çok önemli bir yeri vardır. Ayrıca spor veya herhangi bir fiziksel aktiviteye katılım kişinin farklı kimlik ve rollerini keşfetmesini sağlar, kendini algılayışını değiştirme fırsatı sunar, grup duygusunu uyarır ve engelin farkındalığını azaltır (Groff, Lundberg, Zabriskie,2009). Fiziksel yetersizliklerin engele dönüşmesini önlenmek için farklı disiplin alanlarındaki uzmanların birlikte çalışarak eğitim sürecini ortak bir plan ve program dahilinde yürütmesi gereklidir.

YÖNTEM

Bu araştırmada 2002- 2014 yıllarını kapsayan literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma. YÖK tez sorgu sayfası, google akademik arama motoru, kongre kitapçıları ve Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergilerinde (Atatürk Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi) yayınlanan makaleler “engelli”, “bedensel engelli” ve “dezavantajlı gruplar” anahtar kelimelerinin kombinasyonu şeklinde taranmıştır. Bu anlamda 61 çalışma tespit edildi çalışmalar 39 tane bilimsel çalışma, 4 tane doktora tezi, 12 tane yüksek lisans tezi ve 6 tane makale olarak dört başlıkta tablolandırılmıştır. Örnek olması açısından her tablodan üç örnek alınmış, 12 çalışmaya yer verilmiştir. Konu benzerliği olan araştırmaların en güncel olanlarına yer vermeye çalışılmıştır.

BULGULAR

Bu araştırmada “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların incelenerek, amaç, yaş grubu, denek sayısı, teste ait bazı kriterler (testin uygulama süresi ve nasıl yapıldığı) ve sonuçları bakımından Tablo 1: “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi” ile İlgili Bilimsel Çalışmalarının (Bildiri sözel /poster) Yıllara Göre Dağılımı, Tablo 2: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi ile İlgili Yüksek Lisans Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı, Tablo 3: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı, Tablo 4: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Bilimsel Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı özetlenmiştir.

Tablo 1’de “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi” ile İlgili Bilimsel Çalışmalarının (Bildiri sözel /poster) Yıllara Göre Dağılımı incelendiğinde 2002-2014 yılları arasındaki 26 bilimsel çalışma yer almaktadır. Çalışmaların engel gruplarına göre sınıflandırıldığında; Bedensel Engelliler, Spastik Tip Serebral Paralizi Çocuklar, İşitme Engelliler, Aktif Spor Yapan Bedensel Engelliler, Tekerlekli Sandalye, Periferik ve Merkezi Sinir Sisteminden Kaynaklanan Engelliler yer almaktadır. Yapılan bilimsel çalışmaların uygulandığı spor branşlarına göre sınıflandırıldığında ise; Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye basketbol, Ampute Futbol, Tekerlekli Sandalye Hentbol, Oturarak Voleybol, Bedensel Engelli Badmintonculardan oluşmaktadır. Tablo 1’deki bilimsel çalışmalar denek sayısı bakımından sınıflandırıldığında Yapılan çalışmalarda denek sayısının en az 13 ile en fazla 224 arasında değiştiği gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırıldığında; Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Deplasmanlı Basketbol 1. Ve 2. Ligi Spor Kulüplerindeki Oyuncuların Spor Yaralanmaları, Yaralanma Tipleri Ve Bu Yaralanmalardan Korunma Konusundaki Bilgi Durumları (Şendil, 2002). Spastik Tip Serebral Paralizi Çocuklarda Oyun Ve Esneklik Çalışmalarının Eklem Hareket Genişliği Üzerindeki Etkileri (Fehmi, Ç.,Atike, T. 2006). Sporun, Bedensel Engelli Bireylerin Ruhsal Durumları Üzerine Etkisinin İncelenmesi (Eker, H.,Sevindi, T.,Tuncer, R.,karahan, M.,Keskin, A. 2010). Engelli ve Engelsiz Okçuların Fiziksel ve Antropometrik Özellikler Karşılaştırılması (Ulusoy, S., Nevin, E. 2011). Serebral Palsi Vakalarında Yürümeye Etkin Olan Kaslara 6 Haftalık Uygulanacak Kuvvet Çalışmasının Etkilerinin Araştırılması (Gelmiş, S.,Tarım, T. 2012). İşitme ve Bedensel Engelli Sporcuların Stres Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Yönünden İncelenmesi (Gürer, B.,Kılınç, Z., Şahin, H. M.,Esentaş, M. 2014). Tablo 1’de yöntem olarak Anket (SCL-90-R belirti tarama ölçeği, AST 6-11 test, (BDÖ) Ölçeği, Kısa Formu (Whoqol-Bref TR, Tarama Modeli), Bilgilendirme, Deneysel, Tarama modeli, Görüşme kullanılmıştır.

Tablo 2’de “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Bilimsel Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı” incelendiğinde 2004-2014 yılları arasındaki 4 bilimsel makale yer almaktadır. Çalışmaların engel gruplarına göre sınıflandırıldığında; Zihinsel ve Bedensel Engelli Çocuklar, Bedensel engelli ve engelli olmayan çocuklar, Spor Yapan Bedensel Engelli Bireyler, İşitme ve Bedensel Engelli Sporcular yer almaktadır. Yapılan bilimsel çalışmaların uygulandığı spor branşlarına göre sınıflandırıldığında ise; Bedensel engelli ve engelli olmayan tenis sporcuları, Spor Yapan Bedensel Engelli Bireyler, İşitme Ve Bedensel Engelli Sporcular ve Bedensel Engelliler

Tekerlekli Sandalye basketbolculardan oluşmaktadır. Tablo 2'deki bilimsel çalışmalar denek sayısı bakımından sınıflandırıldığında Yapılan çalışmalarda denek sayısının en az 44 ile en fazla 169 arasında değiştiği gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırıldığında; Zihinsel Ve/Veya Bedensel Engelli Çocukların Annelerinin Anksiyete, Depresyon Ve Stres Düzeylerinin Belirlenmesi (Uğuz, Ş., Toros, F., Yazgan, B. 2004). Bedensel engelli ve engelli olmayan tenis sporcularının durumluluk ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılması(Civan, A. 2012). Spor Yapan Bedensel Engelli Bireylerin Çeşitli Değişkenlere Göre Yılmaz Düzeylerinin İncelenmesi (Soyer, F. 2013). İştirme Ve Bedensel Engelli Sporcuların Stres Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Yönünden İncelenmesi (Gürer, B. 2014). Tablo 2'de yöntem olarak; Anket (Beck Depresyon Envanteri, Durumluk - Sürekli Anksiyete Envanteri (State Trait Anxiety Inventory STAI), Yılmazlık Ölçeği) kullanılmıştır.

Tablo 3'de "Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi ile İlgili Yüksek Lisans Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı" incelendiğinde 2002-2011 yılları arasındaki 9 bilimsel çalışma yer almaktadır. Çalışmaların engel gruplarına göre sınıflandırıldığında; Serebral Palsi'li Çocuklar, Spor Yapan Yapmayan Bedensel Engelliler, Ortopedik Engelliler, Bedensel Engelli, Ambule Serebral Palsil Çocuklar yer almaktadır. Yapılan bilimsel çalışmaların uygulandığı spor branşlarına göre sınıflandırıldığında ise; Bedensel Engelli Okçuluk, Bedensel Engellilerin Sportif Aktiviteler Ambule Serebral Palsil Çocuklarda Treadmill Egzersiz, Ampute Futbolcu, Bedensel Engelli Atıcılık oluşmaktadır. Tablo 3'deki bilimsel çalışmalar denek sayısı bakımından sınıflandırıldığında Yapılan çalışmalarda denek sayısının en az 24 ile en fazla 100 arasında değiştiği gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırıldığında; 8 Haftalık multi-Model Egzersiz Programını Serebral Palsi'li Çocukların Fonksiyonları Üzerine Etkileri (Özandaç, 2011). Spor Yapan Yapmayan Bedensel Engelliler Bazı Fizyolojik Ve Antropometrik Ölçümlerinin Kıyaslanması (Karagöz, 2002). Ortopedik Engellilerin Sosyallaşmasına Sporun Etkisi (Akçalar, 2007). Bedensel Engelli Okçularda Fiziksel Performansın Değerlendirilmesi (Ulusoy, 2008). Bedensel Engellilerin Sportif Aktivitelere Katılımının Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi (Altun, 2010). Ambule Serebral Palsil Çocuklarda Treadmill Egzersizinin Fiziksel Ve Bazı Biyokimyasal Parametrelere Etkisi (Abakay, 2010). Ampute Futbolcularında Kas Aktivasyon Paternlerinin Yüzeysel Elektromiyografi İle İncelenmesi (Özkaya, 2013). Bedensel Engelli Atıcılarda Gövde Stabilizasyonuna Etki Eden Faktörlerin Değerlendirilmesi (Akyüz, 2010). Tablo 3'de yöntem olarak;Deneysel (Kaba

Motor Fonksiyon Ölçümü (GMFM), Anket (Aile Etki Ölçeği (AEÖ), Nottingham Sağlık Profili ve Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri, Modifiye Fonksiyonel Bilateral Ve Lateral Testi kullanılmıştır.

Tablo 4: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı incelendiğinde 2011-2014 yılları arasındaki 3 bilimsel çalışma yer almaktadır. Çalışmaların engel gruplarına göre sınıflandırıldığında; Bedensel Engelliler, Spor Yapan ve Yapmayan Ampute Bireyler yer almaktadır. Yapılan bilimsel çalışmaların uygulandığı spor branşlarına göre sınıflandırıldığında ise; Bedensel Engelliler Masa Tenisi, Spor Yapan ve Yapmayan Ampute Bireyler, Spor Yapan Ve Yapmayan Bedensel Engelli Bireylerde Sportif Aktiviteler oluşmaktadır. Tablo 4'deki bilimsel çalışmalar denek sayısı bakımından sınıflandırıldığında Yapılan çalışmalarda denek sayısının en az 18 ile en fazla 630 arasında değiştiği gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırıldığında; Bedensel Engelliler Masa Tenisi Oyuncularının Fiziksel Ve Fizyolojik Profillerinin Fonksiyonel Sınıflama İle İlişkilendirilmesi (Kaya, 2011). Spor Yapan Ve Yapmayan Ampute Bireylerin Yaşam Kalitesi ve Depresif Durumlarının İncelenmesi (Yazıcı, 2012). Spor Yapan Ve Yapmayan Bedensel Engelli Bireylerin Öfke İfade Tarzlarının Araştırılması (Şahin, 2014).

SONUÇ

Bedensel engelli bireylerin genel özellikleri doğrultusunda yaşam kalitelerinin artırılması, günlük yaşam aktivitelerine daha fazla katılımlarının sağlanması, sosyalleşmeleri ve gelişimsel özelliklerine göre programların uygulanması çok önemlidir. Yaptığımız literatür tarama çalışmasında 61 çalışmanın 36'si saptama ve karşılaştırma amacıyla, 20'si deneysel çalışma, 2 bilgilendirme, 1 tarama, 1 görüşme yöntemiyle yapılmıştır. Bedensel engelli bireylerde spor uygulamaları bireylerin hem günlük yaşam aktivitelerine hem de yaşam kaliteleri üzerinde büyük önemi vardır. Bireylerin engelleriyle başa çıkabilmelerini, iletişim, sosyalleşme, eğlenme ve olumlu yönde motivasyonla kişilikleri üzerine katkı sağlamaktadır. Spor bedensel engelli bireyler için çok önemli bir yerdedir, Bu alanda yapılan çalışmaların artması gerekmektedir. Sonuç Olarak; Araştırmamızda bedensel engelli bireyler üzerine yapılan çalışmaların, özellikle uygulama alanında yapılan çalışmaların yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Öneriler:

1. Bedensel engelli bireylerin fiziksel ve motor gelişimleri düzenli olarak izlenilmeli,
2. Her kurumda Bedensel engelli bireylere hareket eğitimi uygulayabilecek bir beden eğitimi öğretmeni ya da spor uzmanı bulundurulmalı.
3. Bedensel engelli bireylere yönelik kapalı ve açık alanlar düzenlenmeli,
4. Bedensel engelli bireylere yönelik Hareket eğitimi ve fiziksel uygulamalar için gerekli araç- gereç sağlanmalı,
5. Bedensel engelli bireylere uygulanan eğitim programının süresi artırılabilir ve gelişim düzeyi gözlemlenebilir.
6. Araştırma sonuçlarımıza göre halen özel eğitim kademelerinde uygulanmakta olan hareket eğitimi ve fiziksel uygulama programının yeniden gözden geçirilip geliştirme çalışması yapılması gerekir.
7. Bedensel engelli bireylere yönelik eğitim kurumlarında, harekete sevk edecek çalışmalara daha çok yer verilebilir.

Kaynaklar

8. ÖZER,S.D.(2013), Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor, 4. Baskı, Nobel, Ankara
9. MEB (2008), Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı, Ankara.
10. AYDIN,N.H.B,(2003),Çocuk Ruh Sağlığı, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul
11. YETİM,A.(2000),Sosyoloji ve Spor, Ankara
12. UYSAL,H. (2013), Özel Eğitime Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim. Fiziksel Yetersizliği ve Süreğen Hastalığı Olan Öğrenciler. İ.H. Diken (Editör). Yedinci baskı, Ankara: Pegem Akademi
13. GROFF, D.G., LUNDBERG, N.R., ZABRISKIE, R.B. (2009). Influence of adapted sport on quality of life: perceptions of athletes with cerebral palsy. *Disability Rehabilitation*, 31 (4): 318-326.
14. ÖZSOY,Y.,ÖZYÜREK,M.,ERİPEK,S. (2002), Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Özel Eğitime Giriş, 12. Baskı, Ankara, Kartepe Yayınları
15. MEB (2013). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bedensel ve Süreğen Hastalıklar, Ankara
16. KAYIHAN,G.,ÖZKAN,A.,YİĞİTER,B.,K.,ERGUN,N.,ERÖZ,G. (2011). 4 Haftalık Temel Antrenmanın Ampute Futbol Milli Takımının Vücut Kompozisyonu Üzerine Etkisi , I. Uluslararası Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi, Konya
17. KONAR,N., PEPE,K.,AYDOS,L. (10-12 Kasım 2010). Hareketlilik Oyun Ve Sporun Bedensel Engelli Çocuk Ve Gençlerde Motorik Gelişime Etkisi. 11. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Antalya

18. DİNÇER,N., BOZDAM,A.,YETKİN,T. (2-4 Mayıs 2014).Bedensel Engelli Badmintoncularda Benlik Saygısının İncelenmesi. 2. Uluslar Arası Engellilerde Beden Eğitimi Ve Spor Kongresi. Batman
19. ÖZKAYA,G. (2013). Ampute Futbol Oyuncularında Kas Aktivasyon Paternlerinin Yüzeysel Elektromiyografi İle İncelenmesi. Marmara Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans Tezi. İstanbul
20. YANLIÇ,N. (2011). Oturarak Voleybol Oynayan Engelli Sporcularda Benlik Saygısı. Fırat Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ
21. ABAKAY,H. (2010). Ambule Serebral Palsili Çocuklarda Treadmill Egzersizinin Fiziksel ve Bazı Biyokimyasal Parametrelere Etkisi. Erciyes Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kayseri
22. ŞAHİN,A. (2014). Spor Yapan Ve Yapmayan Bedensel Engelli Bireylerin Öfke İfade Tarzlarının Araştırılması. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara
23. YAZICI,M. (2012). Spor Yapan ve Yapmayan Ampute Bireylerin Yaşam Kalitesi ve Depresif Durumlarının İncelenmesi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Samsun
24. KAYA,B. (2011). Bedensel Engelliler Masa Tenisi Oyuncularının Fiziksel-Fizyolojik Profillerinin Fonksiyonel Sınıflama İle İlişkilendirilmesi. Marmara Ünivrsitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. İstanbul
25. SOYER,F., GÜLLE,M.,MIZRAK,O., ZENGİN,S.,KAYA,E. (2013). Spor Yapan Bedensel Engelli Bireylerin Çeşitli Değişkenlere Göre Yılmaz Düzeylerinin İncelenmesi. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Enstitüsü. Cilt 7. Sayı 2. Niğde
26. CİVAN,A.,ÖZDEMİR,İ.,TAŞ,İ.,ÇELİK,A. (2012). Bedensel Engelli ve Engelli Olmayan Tenis Sporcularının Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi 14(1). Konya
27. GÜRER,B.,KILINÇ,Z.,ŞAHİN,M.H.,ESENTAŞ,M. (2014). İşitme Ve Bedensel Engelli Sporcuların Stres Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Yönünden İncelenmesi. Akademik Sosyal Araştırma Dergisi, Yıl 2, Sayı 2/1 haziran

Tablo 1: “Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi” ile İlgili Bilimsel Çalışmalarının (Bildiri sözel /poster) Yıllara Göre Dağılımı

Bilimsel Çalışmalar (Bildiri Sözel /Poster)								
TARİH	ARAŞTIRMACI	KONU	YÖNTEM	SÜRE	DENEK	YAŞ	ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ	
2002	Ateş Şendil	Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Deplasmanlı Basketbol 1. Ve 2. Ligi Spor Kulüplerindeki Oyuncuların Spor Yaralanmaları, Yaralanma Tipleri Ve Bu Yaralanmalardan Korunma Konusundaki Bilgi Durumları	Anket	-	-	-	Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Deplasmanlı Basketbol 1. Ve 2. Ligi Spor Kulüplerindeki Oyuncuların Spor Yaralanmaları, Yaralanma Tipleri Ve Bu Yaralanmalardan Korunma Konusundaki Bilgi Durumları 7. spor bilimleri kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.	
2006	Nurettin Konar	Tekerlekli Sandalye Ragbisi	Bilgilendirme	-	-	-	Tekerlekli Sandalye Ragbisi 1970’li yılların sonunda Kanadalılar tarafından geliştirilmiş ve oynanmaya başlanmıştır. Farklı derecelerdeki Tetruplejlikler (Alt ve üst ekstremiteler felçli) için aktif bir takım sporudur. Özel imal edilmiş Spor Tekerlekli Sandalyesi ile Basketbol sahasında Voleybol topuyla dörder oyuncuyla oynanır. Oyuncular 0,5 ile 3,5 puan arasında sınıflandırılırlar. En ağır engelli oyuncu en düşük puanlıdır (0,5 puan). Sahadaki her bir takımın dört oyuncusunun toplam puanı sekiz puanı geçmemelidir. Oyunun hedefi, topun bir oyuncu tarafından rakip takımın kale çizgisi üzerinden seçilmesidir.	
2006	Fehmi Çalık Atike Tan	Spastik Tip Serebral Paralizi Çocuklarda Oyun Ve Esneklik Çalışmalarının Eklem Hareket Genişliği Üzerindeki Etkileri	Deneysel	4 ay	13	6-16	Araştırma Özel Can Ufkum Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Kurumunda kayıtlı serebral paralizi tanısı konmuş 5 kız 8 erkek toplam 13 üzerinde yapılmıştır. Çalışmaya alınan 13 çocuğun sağ ve sol omuz fleksiyonunda esnekliğe bağlı eklem hareket genişliğinde kısıtlılık olanlarda yapıldı. İlk ölçüm çalışma başlangıcında son ölçüm 4. Ayın sonunda yapıldı. Ölçümler gonyometre ile yapılmış .4 aylık sürede çocuklar bireysel olarak derse 50 dk derse alınmış ve pasif esnetme ve oyun çalışmaları yapılmıştır. Ölçümler karşılaştırıldığında istatistiksel olarak bir anlam bulunmamış ancak ortalamalar ve standart sapmalar değerinde uygulanan programın etkileri olumlu yönde belirgindir.	
2010	Eker, H. Sevindi, T. Tuncer, R. Karahan, M. Keskin, A.	Sporun, Bedensel Engelli Bireylerin Ruhsal Durumları Üzerine Etkisinin İncelenmesi	Anket SCL-90-R belirti tarama ölçeği	-	100	-	Araştırma sandalye basketbolcuları ile çeşitli illerden Ankara’ya gelen ve olimpiyatlara katılan bedensel engelli sporcular üzerinde yapılmıştır. Bu çalışma aktif olarak spor yapan bedensel engelli sporcular (basketbol:24, ampute futbol:15, halter:3, okçuluk:5, atıcılık:3) ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve spor yapmayan 100 engelli bireye kişisel bilgi formu ve ruhsal belirtileri saptamak amacıyla kullanılan SCL-90-R belirti tarama ölçeği uygulanarak yapılmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla iki bölümden oluşan bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan soru kâğıdının birinci bölümünde engellilere ait tanıtıcı bilgiler bulunmaktadır. İkinci bölümünde ise engellilerdeki ruhsal belirtileri saptamak amacıyla kullanılan Belirti Tarama Listesi (SCL-90-R) oluşturmuştur	
2010	Nurettin Konar Kadir Pepe Latif Aydos	Hareketlilik Oyun Ve Sporun Bedensel Engelli Çocuk Ve Gençlerde Motorik Gelişime Etkisi	Deneysel AST 6-11 testi	6 ay	40	12-18	Araştırmada, AST 6-11 testi modifiye edilerek beş test bölümü halinde 12-18 yaşları arasındaki Bedensel Engelli Çocuk ve Gençlere uygulanmıştır. Birinci testle, tekerlekli sandalyede 6 dakikalık dayanıklılık koşusuyla genel aerobik dayanıklılık ölçülmüştür. İkinci testle tekerlekli sandalyede 20m.slalom ile koordinasyon, hız ve beceri gelişimi ölçülmüştür. Üçüncü testle, sağlık topu fırlatma ile patlayıcı kuvvet ölçülmüştür. Dördüncü testle,(çubuk tutma testi) reaksiyon becerisi ölçülmüştür. Beşinci testle, Masa Tenisi ve topu ile el ve göz koordinasyonu becerisi ölçülmüştür.	
2011	M. Çağrı Cetin, H. S. Çağlayan, H. Kırımoglu,	Tekerlekli Sandalye Basketbol Bölgesel Liginde Oynayan Sporcularda Depresyon ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki .	Anket (BDÖ) Ölçeği Kısa Formu (WHOQOL-BREF TR)	-	224	-	İlişkisel tarama modeline uygun olarak gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu bünyesinde 2010-2011 sezonunda Tekerlekli Sandalye Basketbol Bölgesel Ligde A, B, C, D ve E gruplarında mücadele eden toplam 37 takımın sporcusu oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise bu evrenden tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 18 takımdan 224 sporcuyu oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, “Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ)” ve “Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Türkçe Ulusal Kısa Formu (WHOQOL-BREF TR)” kullanılmıştır.	
2011	E. Faruk Şirin Savaş Duman Murat Erdoğan Mesut Yılmaz	Engelli Bireylerde Fiziksel Benlik Algısının Yaşam Doyumuna Etkisi	Anket	-	164	-	Çalışmaya 128 erkek (Xyaş= 33.7 ± 8. 36) ve 36 bayan (Xyaş= 29.6 ± .7.24) olmak üzere toplam 164 bedensel engelli birey gönüllü olarak katılmıştır. Fiziksel olarak kendini tanımlamaya ilişkin veriler; Marsh ve ark (1994) geliştirdiği, Aşçı’ nın (2002) Türkçe’ye uyarladığı ve 9 alt ölçekten oluşan “Fiziksel Olarak Kendini Tanımlama Envanteri” (Physical Self-Description Questionnaire) (PSDQ)’nin spor yeteneği, görünüm ve kendine güven alt boyutları ile toplanmıştır. Yaşam doyumuna ait veriler ise Diener ve arkadaşları (1985) tarafından geliştirilen, Köker (1991) ve Yetim (1991) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek ile toplanmıştır.	
2011	Seda Ulusoy Nevin Ergun	Engelli ve Engelsiz Okuların Fiziksel ve Antropometrik Özellikler Karşılaştırılması	Deneysel	-	-	-	Okçuluk sporu; özellikle omuz kuşağının ve üst ekstremitenin kuvvet ve enduransını gerektiren statik bir spor olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı bedensel engelli olan ve olmayan okuların fiziksel ve antropometrik verilerini karşılaştırarak farklılıkları ortaya koymaktır. Çalışmamıza iki yıldır okçuluk sporu yapan, Uluslararası Okçuluk Federasyonu’na (FITA) göre puanı 1000 ve 1200 arasında olan, toplam 20 elit sporcuyu almış olup bedensel engelli olup	

									olmamasına göre iki gruba ayırmıştır. Sporcuların yaş, boy uzunluğu, vücut ağırlığı, spor yaşı ve FITA puanı kaydedilerek antropometrik veriler; mezura ve kaliper ile, vücut kompozisyonu; Futrex 5000 XL (8.3 versiyonu, Futrex, Inc.1996), esneklik ölçümü gonyometre ile eklem hareket açıklığı değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, engelli ve engelsiz okçuların fiziksel ve antropometrik ölçümlerinde bulunan farklılığın engelli okçuların spora rehabilitasyon amacıyla geç yaşta başlamasından kaynaklandığı düşünülmüştür. Okçuluk sporunun engelli bireyler için uygun olduğu görülmüştür.
2011	Ebubekir Aksay Cengiz Arslan V. Bottger	Atletizmin, Periferik ve Merkezi Sinir Sisteminden Kaynaklanan Engelli Bireylerdeki Hareket Beceri Düzeyine Etkisi	Tarama Modeli	-	-	-			Bu araştırmada veri toplama tekniği olarak belge-tarama tekniği kullanılmış, atletizm branşlarının engelli çocukların hareket mobilitesine etkisi literatür kapsamında analiz edilmiş ve sonuçlandırılmıştır. Sonuç olarak, Atletizm uygulamaları engellide kalıplaşmış hareket kurallarının dışına çıkarak, beceri öğrenimi ve hareket güvenliği dikkate alınmalıdır. Bunun başarılabilmesi için engelli bireylere yetişkin antrenmanları yerine onlara kendilerini gösterebilmeleri için serbestlik verilmelidir. Hareket öğrenme hedefleri basitleştirilerek, engellilere çeşitli hareket alternatifleri olan egzersizler yaptırılmalıdır
2011	Gurhan Kayıhan Ali Ozkan K. B. Yiğiter Nevin Ergun Gulfem Ersoz	4 Haftalık Temel Antrenmanın Ampute Futbol Milli Takımının Vücut Kompozisyonuna Üzerine Etkisi	Deneysel	4 hafta	14	20 / 38			Çalışmanın amacı 4 haftalık temel antrenman sonucunda Ampute Futbol Milli Takımının vücut kompozisyonu özelliklerindeki değişimlerin belirlenmesidir. Bu çalışmaya yaşları 20-38 arasında değişen (X yaş: 25.14±5.50 yıl, X boy: 1.73±0.087 metre) 14 milli sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Antrenman programının temel öğeleri % 25 dayanıklılık, % 15 kuvvet, % 15 sürat, % 10 çabukluk, %35 teknik, koordinasyon ve esneklikten oluşmuştur. Vücut kompozisyonunun değerlendirilmesi için tüm deneklere antrenman süreci öncesi ve sonrasında boy uzunluğu, vücut ağırlığı, dokuz ayrı bölgeden deri kıvrım kalınlığı ve vücut kitle indeksi (VKİ) ölçümleri yapılmıştır. Vücut yağ yüzdesi (VYY) Jackson ve Pollock formülü ile belirlenmiştir. Sonuç olarak, dayanıklılık, kuvvet, sürat, çabukluk, koordinasyon, teknik ve esneklik artırıcı çalışmalar içeren 4 haftalık temel antrenman programının Ampute Futbol Milli Takımı sporcularının vücut kompozisyonunun bazı parametrelerinde anlamlı gelişmeler sağladığı söylenebilir.
2011	Mehmet Gullu Cengiz Arslan İlyas Gorgut	Tekerlekli Sandalye Hentbolun Türkiye'de Uygulanabilirliği	Tarama modeli	-	-	-			Araştırmanın amacı geleneksel hentbolun adapte edilmesiyle geliştirilen hentbolun yeni bir dalı olan tekerlekli sandalye hentbolun ülkemizde tanıtılması ve uygulanabilirliğinin araştırılmasıdır. Tekerlekli sandalye hentbolun amacı engelli bireylerin hentbol branşını sevmeleri bu yolla onların hentbol branşına katılmalarını sağlamaktır. Çalışma tarama modeli şeklinde yapılmıştır ve Uluslararası Hentbol Federasyonu (IHF), Avrupa Hentbol Federasyonu (EHF) ve yayınlanmış tezlerin kaynak ve verileri kullanılmıştır. Tekerlekli sandalye hentbolun 3 şekilde denendiği ve üzerinde durulan modelin temel model olduğu belirlenmiştir. Bunlara ilave olarak karışık çiftlerden oluşan ek modelin ise daha çok engelli sporcularla sağlam sporcuların bütünleşmesini amaçlayan ve okul projeleri için önerildiği görülmüştür. Araştırma sonucunda ülkemizde tekerlekli sandalye hentbol çalışmasının spor politikamızda yer alamaması, engelli sporculara yeterli kadar kaynak ayrılmaması ve engelli branşlarının bundan dolayı çeşitlendirilememesi nedeniyle gözle görülür herhangi bir çalışma yapılamamaktadır.
2011	Yağmur Kara	Aktif Spor Engellilerin Karşılaştıkları İncelenmesi	Görüşme	-	62	-			Araştırma grubunu Ankara ilindeki engelli spor kulüplerinde ampute futbol, tekerlekli sandalye basketbol, halter, tenis, okçuluk ve yüzme branşlarında aktif spor yapan 52 erkek 10 kadın olmak üzere 62 sporcu oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan veri toplama aracı, ilgili literatür incelenerek ve uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, sporcuların yarısından fazlası (%52.9) spor tesislerine ulaşmada zorluk çektiği, %30.6'sının fiziksel alanları engellilere uygun bulmadığı, %25.8'nin ihtiyaçlarını giderecek yerleri yeterli bulmadığı, bununla birlikte %67.7'sinin engellilere ait otopark yerlerinin başkaları tarafından kullanıldığı ve %21'nin spora katıldığında bazı insanların bakışlarından rahatsız olduğunu ifade ettikleri tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların %30.6'sı toplumdaki bireylerin engellilere yeterince yardımcı olmadığını vurgulamıştır. Sonuç olarak, bedensel engelli sporcuların spor tesisleri konusunda karşılaştıkları problemleri; ulaşma ilişkin problemler, spor tesisine ilişkin problemler ve topluma ilişkin problemler olarak özetleyebiliriz.
2011	Gonca İnce	Tekerlekli Sandalye Basketbolu Oynayan Bedensel Engelli Bireylerin Egzersiz Bağımlılığı Durumlarının İncelenmesi	Anket	-	48	29 ± 7			Araştırmaya, 9 bayan (%18.8), 39 erkek (%81.3) toplam 48 kişi gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalamaları: 29.83±7.88 yıl, sporculuk yaş ortalamaları: 8.56±6.48 yıl, kategorizasyonları: (engellilik puanları) 1 puan (9 kişi), 1.5 puan (7 kişi), 2 puan (6 kişi), 2.5 puan (7 kişi), 3 puan (4 kişi), 3.5 puan (7 kişi), 4 puan (8 kişi) olarak tespit edilmiştir. Katılımcılara, demografik özelliklerin sorgulandığı anket formu ile Hausenblas ve Downs (2002) tarafından geliştirilen ve Yeltepe ve İkişler (2007) tarafından Türkçeye uyarlanan Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği-21 uygulanmıştır. Çalışma sonuçları: 1. Egzersiz bağımlısı, 2. Semptomatik (bağımlılık belirtisi olan), 3. Asemptomatik (bağımlılık belirtisi olmayan) olarak 3 kategoride incelenmiştir. Sonuç olarak, engelli bireylere önerilen sportif aktivitelerin uygulanma aşamasında bağımlılık düzeyine getirilmesinin sakınca yaratabileceği düşünüldüğünden dikkat edilmesi gereği vurgulanabilir.
2012	Sevgi Gelmiş Tahir Tarım	Serebral Palsi Vakalarında Yürümeye Etkin Olan Kaslara 6 Haftalık Uygulanacak Kuvvet Çalışmasının Etkilerinin Araştırılması	Deneysel	-	-	-			Serebral Palsi Vakalarında Yürümeye Etkin Olan Kaslara 6 Haftalık Uygulanacak Kuvvet Çalışmasının Etkilerinin Araştırılması 12. Spor Bilimleri Kongre sunulmuştur.

2012	Nida Yanlıç Serdar Orhan	Oturarak Voleybol Oynayan Bedensel Engelli Sporcuların Benlik Saygısı Düzeylerinin Araştırılması	Anket	-	-	-	Oturarak Voleybol Oynayan Bedensel Engelli Sporcuların Benlik Saygısı Düzeylerinin Araştırılması 12. Spor Bilimleri Kongre sunulmuştur.
2012	Ebubekir Aksay Metin Karayol	Tekerlekli Sandalye'ye Bağımlı Bireylerin Günlük Yaşam İçerisinde Hareket Kabiliyetlerinin İncelenmesi	Deneyisel	-	-	-	Tekerlekli Sandalye'ye Bağımlı Bireylerin Günlük Yaşam İçerisinde Hareket Kabiliyetlerinin İncelenmesi 12. Spor Bilimleri Kongre sunulmuştur.
2012	Selda Uzun	Serebral Palsili Çocuklarda Düzenli Spor ve Egzersizin Denge ve Günlük Yaşam Aktiviteleri Üzerine Etkileri	Deneyisel	-	-	-	Serebral Palsili Çocuklarda Düzenli Spor ve Egzersizin Denge ve Günlük Yaşam Aktiviteleri Üzerine Etkileri 12. Spor Bilimleri Kongre sunulmuştur. Selda Uzun Verda Özdemir, Nusret Ramazanoğlu, Asiye Filiz Camlı güney, Semih Yılmaz, Fikriye Ovak Bittar
2012	Selda Uzun	Serebral Palsi çocuklarda dengein yenilenmesi üzere 6 aylık spor aktivitelerinin etkisi	Deneyisel	-	-	-	Effect of 6 Month Sport Activities on Recovery of Stability in Children with Cerebral Palsy 12. Spor Bilimleri Kongre sunulmuştur. Selda Uzun, Sevinç Yılmaz, Nusret Ramazanoğlu, Asiye Filiz Camlıgüney, Gizem. Özkaya, Oya Erkut Atılgan
2014	Burak Güner Zühal Kılınc H. Murat Şahin Melike Esentaş	İşitme Ve Bedensel Engelli Sporcuların Stres Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Yönünden İncelenmesi	Anket	-	114	-	Araştırmanın evreni, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki lisanslı engelli sporculardır. Örneklemi tesadüfi metot ile Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki 6 ildeki 114 engelli sporcu oluşturmaktadır. Örneklem grubuna ulaşmasının zorluğu yüzünden araştırma Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket formu, iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölüm, kişisel bilgileri tespit etmeye yönelik demografik sorulardan oluşmuştur. İkinci bölümde, takım arkadaşları ve antrenörle yaşanan stres düzeyini tespit etmek amacı taşıyan stres ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak, işitsel ve bedensel engelli olan sporcuların stres düzeylerinde istatistiksel bir fark görünmese de, bu farkın olmamasının spordan kaynaklandığı söylenebilir. Sporcuların branşları ve engel durumları ne olursa olsun sporun strese olumlu etki yaptığı ve iyi bir performans ortaya koyabilmeleri katkı sunduğu sonucuna ulaşmak mümkündür.
2014	Fethi ARSLAN	Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Bedensel Engellilere Yönelik Tutumlarının Görsel Bilgilendirme Yoluyla İncelenmesi	Anket	-	33	-	Bu araştırmanın amacı, bedensel engellilere yönelik tutumların görsel bilgilendirme yoluyla değişiklik gösterip göstermediğini belirlemeye yöneliktir. Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 6 bayan, 27 erkek olmak üzere toplam 33 beden öğretmeni aday araştırmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının Bedensel engellilere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla "Yetersizlikten Etkilenmiş Kişilere Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma grubunun engellilere yönelik tutumlarının değişiklik gösterip göstermediğini belirleyebilmek için görsel bilgilendirme yolu kullanılmıştır. Bu amaçla bedensel engellilerin sorunlarını ortaya koyan kısa film gösterilmesinin ardından ölçek, araştırma grubuna tekrar uygulanmıştır. Araştırmanın ön test ve son test sonuçları, görsel bilgilendirmenin beden eğitimi öğretmen adaylarının bedensel engellilere yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı fark yaratmadığını göstermektedir.
2014	Zühal Kılınc Burak Güner H. Murat Şahin Samet Aktaş	İşitme Ve Bedensel Engelli Sporcuların Kullandıkları Çatışma Yönetimi Stilleri İncelenmesi (Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği)	Anket	-	-	-	Bu çalışmada, işitme ve bedensel engelli sporcuların kullandıkları çatışma yönetimi stilleri incelenmiştir. Araştırmada Önder'in (2008) lisans öğrencilerinde yaptığı bir çalışmada kullandığı ölçek uyarlanarak kullanılmıştır. Betimsel bir çalışma olan araştırmada veri toplamak için iki bölümden oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin birinci bölümde engelli sporcuların bireysel özelliklerini belirten sorulara, ikinci bölümde engelli sporcuların çatışma yönetim stillerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Araştırmanın verileri, 2013-2014 yılı Güneydoğu Bölgesi illerindeki engelli spor kulüplerinin sporcularından elde edilmiştir. Araştırma sonucunda, engelli sporcuların kullandıkları çatışma yönetim stillerinden cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, çocuk sayısı ve maaş değişkenleri arasında bir ilişki bulunamamıştır. Mesleki deneyim değişkeninde, demokratik çözüm stilinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca engelli olma nedeni değişkeninde kaçınma stili ve demokratik çözüm stili alt boyutlarında anlamlı farklar bulunmuştur.
2014	Nevzat Dinçer Ahmet Bozdam Tuba Yetkin	Bedensel Engelli Badmintoncularda Benlik Saygısının İncelenmesi	Anket	-	61	-	Bu araştırmada bedensel engelli badmintoncuların benlik saygısı düzeylerinin yaş ve cinsiyet değişkenine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Almanya'da düzenlenen Uluslararası Bedensel Engelliler Badminton turnuvasına katılan 15 ülkeden 61 engelli sporcu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak Rosenberg tarafından geliştirilen ve Çuhadaroğlu tarafından Türkçe'ye uyarlanan Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak; farklı yaş ve cinsiyetteki bedensel engelli badminton sporcularda benlik saygısı düzeyinin değişim göstermediği söylenebilir
2014	Hacı Yıldız Mürsel Biçer Bekir Mendes Fırat Akcan	Ampute futbol oyuncularında sezon öncesi yapılan çalışmaların fiziksel ve fizyolojik parametreler üzerine etkisi	Deneyisel	6 hafta	-	19/50	Çalışmanın amacı sezon öncesi yapılan 6 haftalık çalışmaların ampute futbol oyuncuları üzerinde fiziksel ve fizyolojik etkilerinin incelenmesidir. Çalışmaya 19-50 yaşları arasında gönüllü sporcular katılmıştır. Sporcuların yaş, kilo, boy, bacak kuvveti, esneklik, sıçrama gibi bazı testler uygulanmış. Sonuç olarak, 6 haftalık sezon öncesi çalışmaların sporcuların fiziksel ve fizyolojik parametrelerine pozitif etkisi olduğu söylenmiştir.
2014	Gonca İnce	Farklı spor branşları ile uğraşan bedensel engelli atletlerin kendine güven seviyelerinin	Deneyisel	-	60	19 ± 5	Çalışmanın amacı farklı spor branşları ile uğraşan bedensel engelli atletlerin kendine güven seviyelerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmaya gönüllü 36 erkek, 24 bayan bedensel engelli atletizm ve yüzmeyle uğraşan sporcu katılmıştır. Uygulanan kendine güven ölçeği sonucunda spor ile uğraşan bedensel engelli sporcuların kendine güven duygusunun gelişmesinde katkı sağladığı vurgulanmıştır..

2014	Verda Akyüz Yaşar Tatar Selda Uzun Nejla Gerçek Sevinç Karabürk	Serebral aslili çocuklarda fonksiyonel ve sabit denge üzerine 12 haftalık egzersiz programının etkisinin	Deneysel	12 hafta	8	4-11	Çalışmanın amacı serebral aslili çocuklarda fonksiyonel ve sabit denge üzerine 12 haftalık egzersiz programının etkisinin incelenmesidir. Çalışma 3 diplejik, 5 quadrip lejik tip serebral paralizisi tanısı konmuş 4-11 yaş aralığındaki çocuklarla yapılmıştır. Uygulama sonunda serebral paralizisi çocuklarda denge parametreleri üzerine olumlu yönde katkı sağladığı ve fizik tedavilerinin yanında spor ve egzersiz programında eklenmesinin olumlu olacağı söylenmiştir. Verda Akyüz, Yaşar Tatar, Selda Uzun, Nejla Gerçek, Sevinç Karabürk, Nusret Ramazanoğlu, Cengiz Karagözoğlu
2014	Sevinç Karabürk Yaşar Tatar Selda Uzun Nejla Gerçek Verda Akyüz	Hemiplejik çocukların fiziksel performansları üzerine uzun dönem ve düzenli egzersizlerin katkılarını etkisi	Deneysel	6 ay 2 yıl	4	7-12	Çalışmanın amacı hemiplejik çocukların fiziksel performansları üzerine uzun dönem ve düzenli egzersizlerin katkılarını değerlendirmektir. 7-12 yaş 4 hepiplejik ti serebral paralizisi çocuk üzerinde uygulanmıştır. Çalışma 2 çocuğa 6 ay haftada 3 gün uygulanmış diğer 2 çocuğa da 2 yıl haftada 3 gün uygulanmıştır. Yapılan çalışma sonunda yürüme dengesinin bütün vücut kontrolü için önemli olduğu söylenmiştir. Sevinç Karabürk, Yaşar Tatar, Selda Uzun, Nejla Gerçek, Verda Akyüz, Nusret Ramazanoğlu, Asiye Filiz Çamlıgüney

Tablo 2: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Bilimsel Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Bilimsel Makale

TARİH	ARAŞTIRMACI	KONU	YÖNTEM	SÜRE	DENEK	YAŞ	ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ
2004	Şükrü Uğuz Fevziye Toros Banu Yazgan Oğuzhan Çolakkađođ lu	Zihinsel Ve/Veya Bedensel Engelli Çocukların Annelerinin Anksiyete, Depresyon Ve Stres Düzeylerinin Belirlenmesi	Anket Beck Depresyon Envanteri	-	169	13-22	Bu çalışmanın amacı 13-22 yaşları arasındaki bedensel veya zihinsel engelli çocukların Soayo demografik özelliklerini, annelerdeki depresyon, anksiyete ve stres düzeylerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda 29 “Mental Retardasyon”, 26 “otizm”, 25 “Serebral Palsi” hastası olan çocuk ve anneleri hasta grubu olarak, 89 zihinsel veya bedensel engelli olmayan çocuklar ve anneleri kontrol grubu olarak çalışmaya alındı. Sosyodemografik bulgular standart olarak hazırlanmış sosyodemografik veri toplama formu ile anne-babalara sorularak elde edildi. Tüm çocukların annelerine Beck Depresyon Envanteri, Beck Anksiyete Envanteri ve Holroyd’un geliştirdiği Stres ve Kaynakları Ölçeği’nin Bağımlılık ve Kendini Yönetme, Ailenin Yaşamına Getirdiđi Sınırlılık, Aile İçi Uyumsuzluk ve Aileye Getireceđi Zorluk alt ölçekleri uygulandı. Sonuç olarak bedensel veya zihinsel engelli çocuğa sahip anneler, ruhsal olarak engelli çocuğa sahip olmayanlardan daha çok etkilenmektedir. Bu nedenle engelli çocuğa sahip olan annelere gerekli ve yeterli ruhsal destek sağlanması önerilmektedir.
2012	A Civan İ Özdemir İ TAŞ A Çelik	Bedensel engelli ve engelli olmayan tenis sporcularının durumluluk ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılması	Anket Durumluk - Sürekli Anksiyete Envanteri (State Trait Anxiety Inventory STAI)	-	44	-	Bu çalışmanın amacı, ülkemizde henüz yeni yaygınlaşmaya başlayan, tekerlekli sandalye tenis sporcuları ile engelli olmayan tenis sporcularının durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmaya 2011-2012 sezonunda Tekerlekli Sandalye Tenis Türkiye Şampiyonasına katılan bedensel engelli tenis sporcularından, 13 erkek ve 9 bayan toplam 22 sporcu ile engelli olmayan tenis sporcularından 13 erkek ve 9 bayan 22 sporcu, toplamda ise 44 sporcu katılmıştır. Araştırmada Durumluk - Sürekli Anksiyete Envanteri (State Trait Anxiety Inventory STAI) kullanılmıştır. Sonuç olarak bedensel engelli sporcuların engelli olmayan sporculara göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri yüksek görünmekle beraber, yapmış oldukları müsabakalarda alacakları sonuçların başarı ya da başarısızlıkla sonuçlanması düşüncesiyle motivasyonlarını yüksek tutarak uyarılmışlık seviyelerini optimal düzey seviyelerinde yaşadıkları bununda başarılı olmak için ideal bir kaygı seviyesine yakın olduğunu düşündürmektedir. Engelli olmayan tenis sporcularının kaygı seviyesinin düşük çıkması ise yapılan anket çalışmasının antrenman ortamında ki maç gününde yapılmış olmasına bağlı olduğu söylenebilir.
2013	Fikret Soyer Mahmut Gülle Orcan Mızrak Serkan Zengin Erdi Kaya	Spor Yapan Bedensel Engelli Bireylerin Çeşitli Değişkenlere Göre Yılmaz Düzeylerinin İncelenmesi	Anket Yılmazlık Ölçeği	-	143	-	Bu araştırmanın amacı; spor yapan bedensel engelli bireylerin yılmazlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Konya ilinde yaşıyan 143 (115 erkek 28kadın) bedensel engelli birey oluşturmaktadır. Araştırmada, araştırmacılara yönelik kişisel bilgi formu ve Gürgan (2006a) tarafından geliştiren “Yılmazlık Ölçeği” kullanılmıştır. Engellilerin yılmazlık düzeyleri; yaş, cinsiyet, medeni durum ve eğitim düzeyleri açısından incelenmiştir. Sonuç olarak; spor yapan bedensel engelli bireylerin, yaş ve eğitim değişkenine göre yılmazlık düzeyleri bakımından anlamlılık gösterdiği bulgulanmıştır. Medeni durum, cinsiyet düzeyleri açısından ise herhangi bir anlamlık bulgulanmamıştır
2014	Burak Gürer Zühal Kılınç H. Murat Şahin	İşitme Ve Bedensel Engelli Sporcuların Stres Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenler Yönünden İncelenmesi	Anket	-	114	-	Bu çalışmada, işitme ve bedensel engelli sporcuların hissettikleri stres düzeyleri incelenmiştir. Çalışmada Yalçın’ın (2009) yüksek lisans tezinde kullandığı ölçek uyarlanarak kullanılmıştır. Ölçeğin birinci bölümde engelli sporcuların bireysel özelliklerini belirten sorulara, ikinci bölümde engelli sporcuların yaşadıkları stres düzeyini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Araştırmanın verileri, 2013-2014 yılı Güneydoğu Bölgesi illerindeki engelli spor kulüplerinin sporcularından elde

Melike
Esentaş

edilmiştir. Araştırma sonucunda, engelli sporcuların yaşadıkları stres düzeyinin cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, mesleği, maaş, mesleki deneyimi, çocuk sayısı ve engelli olma nedeni değişkenleri arasında bir ilişki bulunamamıştır. Sonuç olarak, sporcuların branşları ve engel durumları ne olursa olsun sporun strese olumlu etki yaptığı ve iyi bir performans ortaya koyabilmelerine katkı sunduğu sonucuna ulaşmak mümkündür.

Tablo 3: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi ile İlgili Yüksek Lisans Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı**Yüksek Lisans Tezleri**

TARİH	ARAŞTIRMACI	KONU	YÖNTEM	SÜRE	DENEK	YAŞ	ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ
2011	Sema Özandaç	8 Haftalık multi-Model Egzersiz Programını Serebral Palsi'li Çocukların Fonksiyonları Üzerine Etkileri	Deneysel Aile Etki Ölçeği (AEÖ); Kaba Motor Fonksiyon Ölçümü (GMFM)	8 hafta	44	4-12	Bu çalışmada, rastlantısal olmayan Sistematik Örneklem yöntemi ile nitel ve nicel araştırma desenleri bir arada kullanılmıştır. Bobath NGT yöntemine dayalı program alan 4-12 yaş arası SP teşhisi konmuş 44 hasta (11 kız ve 33 erkek) çalışma programına alınmıştır. 44 hasta 22'şer kişiden oluşan 2 gruba ayrılmıştır. Her iki gruba haftada 2 gün 40 dakikadan oluşan Bobath yöntemine dayalı fizyoterapi programı uygulanmıştır. Aynı zamanda ÇG'ye 8 hafta boyunca, haftada 5 gün ve 50 dakikadan oluşan multi-model ev egzersiz programı düzenli olarak uygulanmıştır. Hastaların demografik özellikleri ve Aile Etki Ölçeği (AEÖ); Bağımsız İki Örnek T Testi ile, cinsiyet dağılımları ve Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (GMFCS); Ki Kare testi ile, Kaba Motor Fonksiyon Ölçümü (GMFM), 1 dakika yürüme testi, sağ ve sol tek ayak üzerinde durabilme süresi ve NEH ölçümleri; Karışık Ölçümler İçin İki Faktörlü Anova yöntemiyle analiz edilmiştir. Sonuç olarak; 8 haftalık multi-model ev egzersiz programının 4-12 yaş arasında SP'li hastaların fonksiyonlarını geliştirmeye ve ağrının rahatlamasına yönelik olduğunu söyleyebiliriz.
2002	Mustafa Karagöz	Spor Yapan Yapmayan Bedensel Engelliler Bazı Fizyolojik Ve Antropometrik Ölçümlerinin Kıyaslanması	Deneysel	-	24	19-34	Araştırmanın birinci bölümünde bedensel engelli bireylerin siyasal, sosyal ekonomik sağlık ve eğitim durumlarını içeren bilgilerin yanı sıra, bedensel engellilerin yapmış oldukları spor faaliyetleri hakkında detaylı bilgiler yer almaktadır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise İstanbul Beşiktaş spor klübünde aktif olarak tekerlekli iskemle basketbolu oynayan yaşları 19-34 arasında olan 12 erkek sporcu ile spor yapmayan 19-34 yaş arası erkek bedensel engelli arasında yürütülmüştür. Araştırmanın başında sporcuların antropometrik ölçümleri alındıktan sonra aynı yaş gurubu spor yapmayan bedensel engellilerden alınmış her iki grubun antropometrik ölçümleri karşılaştırılmış spor yapan bedensel engelli bireylerde olumlu ve önemli farklılıklar görülmüştür. Sonuç olarak sporun bedensel engellilere sağlayacağı bu faydalar göz önüne alındığında engelli bireylerin mutlaka herhangi bir spor aktivitesi ile ilgilenmesi gereklidir.
2007	Sibel Öztürk Akçalar	Ortopedik Engellilerin Sosyallaşmasına Sporun Etkisi	Anket Nottingham Sağlık Profili ve Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri	-	100	18-45	Bu çalışmanın amacı; bedensel engelli bireylerde sporun yaşam kalitesi ve kaygı üzerine etkilerini araştırmak, bu popülasyonda spora katılımı etkileyen faktörleri değerlendirmek, demografik bir veri elde ederek ülkemizde engelliler ile ilgili yapılan ve yapılacak olan çalışmalara katkıda bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda yaşları 18-45 yıl arasında değişen, İstanbul ilinde yaşayan, herhangi bir mental-kognitif bozukluğu olmayan 25'i kadın 75'i erkek toplam 100 bedensel engelli olguya ulaşılmış, olgular profesyonel olarak spor yapanlar, amatör ya da rekreasyonel amaçlı spor yapanlar ve hiç spor yapmayanlar olacak şekilde 3 gruba ayrılmıştır. Olgulara demografik özellikler ve spora katılımı değerlendiren bir anket, Nottingham Sağlık Profili ve Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri uygulanmıştır. Çalışmamızın sonuçları spora katılımın engelli bireyin yaşam kalitesini ve kaygı düzeyini etkileyen bir faktör olduğunu ortaya çıkarmıştır.
2008	Seda Ulusoy	Bedensel Engelli Okçularda Fiziksel Performansın Değerlendirilmesi	Deneysel	-	20	-	Bu çalışmanın amacı okçuluk sporunda bedensel engelli olma ve olmama bakımından fiziksel performans farklılıklarını belirlemek ve bedensel engelli olmanın dezavantaj getirip getirmediğini ortaya koymaktır. Bu çalışmaya iki yıldır okçuluk sporu yapan, Uluslararası Okçuluk Federasyonu'na (FITA) göre puanı 1000 ve 1200 arasında olan, bedensel engelli olan 10 ve engelli olmayan 10 üst seviye sporcu alınmıştır. Sporcularda antropometrik veriler; mezura ve kaliper ile, vücut kompozisyonu Futrex 5000 XL (8.3 versiyonu, Futrex, Inc.1996) cihazı ile, kas kuvveti, endüransı ve pasif pozisyon duygusu ise Cybex Norm İzikinetik Sistem (Cybex International, Inc. Ronkokoma, New York) ile değerlendirilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda engelli sporcular günlük yaşamda üst ekstremitelerini daha fazla kullandıkları için kuvvet ve endürans açısından daha yüksek değerlere sahip oldukları ve okçuluk sporu açısından engelli olmanın dezavantaj olmadığı görülmüştür.
2010	Burcu Altun	Bedensel Engellilerin Katılımının Sportif Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi	Anket Nottingham Sağlık Profili ve Durumluk-	-	100	18-45	Çalışmanın amacı; bedensel engelli bireylerde sporun yaşam kalitesi ve kaygı üzerine etkilerini araştırmak, bu popülasyonda spora katılımı etkileyen faktörleri değerlendirmek, demografik bir veri elde ederek ülkemizde engelliler ile ilgili yapılan ve yapılacak olan çalışmalara katkıda bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda yaşları 18-45 yıl arasında değişen, İstanbul ilinde yaşayan, herhangi bir mental-kognitif bozukluğu olmayan 25'i kadın 75'i erkek toplam 100 bedensel engelli olguya ulaşılmış, olgular profesyonel olarak spor yapanlar, amatör ya da rekreasyonel amaçlı spor yapanlar ve hiç spor yapmayanlar olacak

			Sürekli Kaygı Envanteri					
2010	Hanife Abakay	Ambule Serebral Palsil Çocuklarda Treadmill Egzersizinin Fiziksel Ve Bazı Biyokimyasal Parametrelere Etkisi	Deneysel	3 ay	37	7-15		<p>şekilde 3 gruba ayrılmıştır. Olgulara demografik özellikler ve spora katılımı değerlendiren bir anket, Nottingham Sağlık Profili ve Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri uygulanmıştır Çalışmamızın sonuçları spora katılımın engelli bireyin yaşam kalitesini ve kaygı düzeyini etkileyen bir faktör olduğunu ortaya çıkarmıştır.</p> <p>Bu çalışma serebral palsili engelli çocuklarda koşu bandı egzersizinin fiziksel ve bazı biyokimyasal parametrelere etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır. 7-15 yaş arasında değişen serebral palsi tanısı konmuş Kaba Motor Fonksiyon Ölçümüne göre seviye 1-4 grubuna giren 20 çocuk deney gurubu olarak 17 çocukta kontrol gurubu olarak katıldı. Çalışmaya alınan çocukların bilateral olarak unilateral sağ, çevre, çap ve yağ ölçümleri, yaş, boy, kilo, beden kütle indeksi, somatotip ölçümleri, oksijen saturasyonları, nabız, arteriyel kan basınçları değerlendirildi. Çalışma başlangıcında yapılan fiziksel ve biyokimyasal değerlendirmelerden sonra deney gurubundaki çocuklara toplam 3 ay treadmill 0.8 km/saat başlangıç hızı ile yürüyüş egzersizi yaptırıldı. Çalışmanın sonucunda egzersiz öncesi guruplar arasında nabız, aspartat amino transferaz, laktat dehidrojenaz, sodyum, klor değerlerinde, egzersiz sonrasında somatotip özelliklerinden ektomorfi ve ponderal indeks, arteriyel kan basıncı, kreatinin değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı değişiklikler meydana geldi. Treadmill egzersizleri sonucunda serebral palsili çocuklarda motorik düzey değerlerinde anlamlı düzeyde olmasada iyileşmeler görüldü.</p>
2013	Gizem Özkaya	Ampute Futbolcularında Kas Aktivasyon Paternlerinin Yüzeysel Elektromiyografi İle İncelenmesi	Deneysel	-	10	25 ± 5		<p>Bu çalışmanın amacı, ampute futbolcularında üst ekstremité dirsek fleksör (Biceps brevis, biceps longus, brachioradialis) ve ekstansör kasları (triceps longus, triceps lateral) ile omuz fleksör (anterior deltoid) ve ekstansör (posterior deltoid) kaslarının aktivasyon paternlerinin yüzeysel elektromiyografi (YEMG) ile belirlemek ve farklı hareket paternlerindeki aktivasyon düzeylerinin karşılaştırılmasıdır. Ölçümler, YEMG kaydı kablosuz veri sistemiyle (Delsys Inc, Boston, USA) senkronize iki kamera ile (Vosskühler GmbH, Germany) Multisensor Control (Lionsystems, Luxembourg) yazılımı ile kayıt altına alınmıştır. Bu araştırmaya, Ampute Süper ve 1. Lig'inde oynayan 10 erkek sporcu (yaş ortalaması 25.5 ± 5.06 yıl, spor yaşı 42.1 ± 29.2 ay) katılmıştır. Kanediyenle yürüme, koşma ve şut atma görevleri arasında istatistiksel anlamlı farklılık görülmüştür (p<0.05) Sağlam olan ve olmayan taraf arasında ise farklılık görülmemiştir (p>0.05). Ortalama omuz açısı hızıyla kas aktivasyon düzeyleri arasında pozitif korelasyon görülürken (p<0.05) ortalama dirsek açısıyla korelasyon görülmemiştir (p>0.05). Dirsek ve omuz ekstansörleri yürümeye oranla 1-3 kat fazla aktivasyon gösterirken, fleksörler 3 ile 5 katı aktivasyon göstermektedirler. Hem performansını iyileştirmek hem de ileride olabilecek yaralanmaları önlemek amacıyla üst ekstremité ihtiyaçlarına uygun kuvveti geliştirecek antrenman programlarına önem verilmelidir.</p>
2010	Asude Akyüz	Bedensel Engelli Atıcılarda Gövde Edinme Faktörlerinin Değerlendirilmesi	Deneysel Modifiye Fonksiyonel Bilateral Ve Lateral Testi	-	30	-		<p>Bedensel engelli atıcılarda sağlıklı atıcıların oturma dengelerini karşılaştırarak farklılıkları belirlemek ve farklı fonksiyonel sınıflarda yer alan bedensel engelli atıcıların dahil oldukları sınıflar ile oturma dengeleri arasındaki ilişkiyi araştırmak amacı ile planlandı. 15 bedensel engelli 15 sağlıklı atıcı dahil edilmiş. Atıcılarda oturma gövde dengesini tespit etmek amacıyla modifiye fonksiyonel uzanma testi, bilateral uzanma testi ve lateral uzanma testi uygulanmış. Testler gözler açık ve kapalı şekilde tekrarlanmış tır. Uygulanan testler bedensel engelli atıcıların farklı sınıflarında oturma dengeleri arasında fark olduğunu göstermiştir.</p>

Tablo 4: Bedensel Engelli Bireylerde Spor Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İçerik Analizi İle İlgili Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı
Doktora Tezleri

TARİH	ARAŞTIRMACI	KONU	YÖNTEM	SÜRE	DENEK	YAŞ	ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ
2011	Burçak Kaya	Bedensel Engelliler Masa Tenisi Oyuncularının Fiziksel Ve Fizyolojik Profillerinin Fonksiyonel Sınıflama İle İlişkilendirilmesi	Deneysel Crift protokolüne göre performans değerlerini	-	18	13-14	Bu çalışma ile bedensel engelliler masa tenisi milli takım oyuncularının fonksiyonel sınıflamanın yanı sıra fiziksel-fizyolojik profillerini belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma grubu oluşturan farklı klaslardaki 18 bedensel engelli sporcunun (13-45 yaş) fizyolojik ve fiziksel performanslarının değerlendirilmesi amacıyla; kalp atım hızı, aerobik dayanıklılık (masa tenisine özgü Crift Protokolü), kan laktat değeri, vücut ısısı ve antropometrik ölçümleri yapılarak fonksiyonel sınıflama ile ilişkilendirilmiştir. Sonuç olarak; bedensel engelin derecesi performansa yansımaktadır. Bedensel engeli daha ağır olan sporcuların, bedensel engeli daha hafif olan sporculara göre, fiziksel ve fizyolojik performanslarının daha kötü olduğu görülmektedir. Ayaktaki grupta en ağır engele sahip olan 6. klas sporcuların performans değerleri oldukça düşüktür. Öte yandan, engel durumu ayırt etmeksizin tüm sporcular, Crift Protokolünün atım hızlarından, normal masa tenisi rallisi hızında olana uyum göstermişlerdir. Crift protokolüne göre performans değerlerinin linear bir şekilde artması ya da azalması gerekirken, bedensel engelli masa tenisi sporcularında performans değerlerinin değişkenlik gösterdiği görülmüştür. Tüm bedensel engelli masa tenisi sporcularının, tükenme süresinin belirlenmesinde Crift Protokolü'nün yetersiz olduğu düşünülmektedir.
2012	Mehmet Yazıcı	Spor Yapan Ve Yapmayan Ampute Bireylerin Yaşam Kalitesi Ve Depresif Durumlarının İncelenmesi	Anket	-	213	-	Bu araştırmanın amacı, spor yapan ve yapmayan ampute bireylerin depresyon ve yaşam kalitesi düzeylerinin belirlenerek yaşam kalitesi açısından depresyon düzeylerinin değerlendirilmesine ilişkindir. betimsel bir çalışma yapılmış ve Türkiye'nin çeşitli illerinde bulunan ampute süperlig takımlarında futbol oynayan ve yine Türkiye'nin çeşitli illerindeki engelli kurum ve kuruluşlarda spor yapmayan ampute bireylere anket uygulanmıştır. Toplam 213 anket değerlendirmeye alınmış Araştırmada, spor yapan ve yapmayan ampute bireylerin kişisel ve mesleki özelliklerini, depresyon ve yaşam kalite düzeylerini belirlemek için, verilerin frekansları, yüzdeleri ve aritmetik ortalamaları elde edilmiş ve yorumlanmıştır. sonuçta Ampute bireylerde sporun yaşam kalitesini yükseltmede ve depresyon düzeyini düşürmede önemli bir araç olduğu söylenebilir. Engelli bireylerin yaşam kaliteleri ve depresyon düzeylerinin istenilen düzeylere ulaşması için uygun sportif etkinliklere ağırlık verilmelidir
2014	Ahmet Şahin	Spor Yapan Ve Yapmayan Bedensel Engelli Bireylerin Öfke İfade Tarzlarının Araştırılması	Anket Sürekli Öfke ve Öfke ifade Tarz Ölçeği****	-	630	-	Bu çalışmanın amacı, spor yapan ve yapmayan engelli bireylerin öfke düzeyleri ve öfke ifade tarzlarının bazı demografik özellikler açısından araştırılmasıdır. Araştırma grubunu, Konya, Budur, Muğla, Antalya, Amasya, İstanbul, Sakarya, Karaman, Samsun illerinde rehabilitasyon kurumlarına devam eden ve çeşitli spor kulüplerinde spor yapan, 286'ı kadın ve 344'ü erkek engelli (Yaş=31,45+10,967) birey oluşturmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşmak için, Spielberger ve arkadaşları (1983) tarafından geliştirilmiş olaf Sürekli Öfke ve Öfke ifade Tarz Ölçeği ve Sosyo -demografik bilgilerin elde edilmesi amacıyla Kişisel Bilgi Formu**** kullanılmıştır. Spor yapan engelli bireylerin spor yapmayan engelli bireylere göre sürekli öfke düzeyleri düşük, kontrol altına alınmış öfke düzeyleri yüksek, dışa vurulan öfke düzeyleri yüksek ve içte tutulan öfke düzeyleri yüksek çıkmıştır.

